

[Gert Petersen.]

dende med anerkendelse, men som dog betyder en løsnen af den hidtidige stive politik.

Stats- og udenrigsministeren (J. O. Krag): Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget og af de kommentarer, vi nu hørte i hr. Gert Petersens udtalelser, er det, forslagsstillerne sigter på, anerkendelse af Nordvietnam, af Nordkorea og af Østtyskland; derimod nævner man i denne forbindelse ikke Formosa. Det kunne vel diskuteres, om konsekvensen af en eventuel vedtagelse af forslaget ikke måtte blive, at Danmark, der har anerkendt Den kinesiske Folkerepublik, men ikke Formosa, kunne blive nødt til at overveje en anerkendelse af Formosa. Det skal jeg imidlertid lade ligge; der er ikke fuld parallelitet, og jeg er helt klar over, at det ikke er det problem, forslagsstillerne har tænkt på.

Der er mange af de betragtninger, hr. Gert Petersen fremfører, som man i et verdenspolitisk og europapolitisk perspektiv kan være mere eller mindre enig i. Det er klart, at det er ulykkeligt, at der tværs igennem Tyskland, tværs igennem det ulykkelige Vietnam og tværs igennem Korea er draget skillelinjer, som splitter folk ad, der hører sammen nationalt, kulturelt, sprogligt, og som tillige skaber modsætningsforhold, der enten har givet anledning eller giver anledning til konflikter, uroligheder, krig, eller i hvert fald skaber spændinger eller er medvirkende til at fastholde spændinger, som i sig kan bære kimen til fremtidige konflikter. Hvis vi fra dansk side kan bidrage noget til at fjerne disse modsætningsforhold, til at optø de spændte situationer, til at skabe større bevægelighed, må vi naturligvis være rede dertil.

Jeg forstod, at hr. Gert Petersen ikke venter, at hans og hans partifællers forslag kan give anledning til en kolbøtte i dansk udenrigspolitik eller til en vedtagelse af forslaget, men håber på, at det kan give anledning til overvejelser i et udvalg, og det skal jeg sige lidt om til sidst. Men jeg vil med det samme sige, at jeg tror, det er forkert at antage, at en dansk anerkendelse af disse tre områder som selvstændige stater er det magiske middel, der pludselig kan

løse problemerne. Det er det selvfølgelig ikke.

Hr. Gert Petersen var inde på, at der er to skoler i folkeretten med hensyn til, hvornår man kan eller bør anerkende andre regeringer. Jeg er enig med ham i, at den første skole, han refererede, der har et meget snævert anerkendelseskriterium, ikke er den tankegang, vi følger. Vi mener — og det svarer til, hvad der almindeligt antages i folkeretten — at betingelserne for, at en stat er berettiget til at anerkende et andet område som en stat, er, at der er tale om et politisk organiseret samfund på et klart afgrænset territorium under ledelse af en regering, der effektivt udøver sin myndighed, og at denne myndighed udøves af denne regering uafhængigt af ydre kontrol fra andre staters side. Derimod kan man ikke stille forhåndskrav om, at det er på legitim vis, regeringen har fået sin magt; det ville skabe helt uoverskuelige problemer for den regering og det udenrigsministerium, der skal gennemføre anerkendelsesprocessen.

Jeg er altså enig i den tankegang, som jeg her har søgt at give udtryk for, og det er den retningslinje, den danske regering har fulgt i en lang årrække.

Hvis de betingelser, jeg her har nævnt, er opfyldt, kan det pågældende område anerkendes som stat. Derimod kan det ikke antages — og det mener den overvejende del af de folkeretskyndige heller ikke — at det er ensbetydende med, at man har en pligt til at anerkende den nye stat. Det må stadig bero på den enkelte regerings egen beslutning, om den, når disse vilkår er opfyldt, vil anerkende en anden regering eller ikke.

Danmark anerkendte Sydvietnam på et så tidligt tidspunkt som i 1957; det var også det tidspunkt, hr. Gert Petersen hentydede til. Et betydeligt antal vestlige stater havde allerede på daværende tidspunkt anerkendt Sydvietnam. Man kunne nu spørge, om den udvikling, der siden er sket i Vietnam, måtte have skabt en dansk interesse i at anerkende Nordvietnam. Jeg kan ikke rigtig se, at en speciel dansk interesse skulle foreligge. Jeg mener, at det, der her er det afgørende, er den storpolitiske interesse i at støtte tanker og forslag, der kan lede til en fredelig forhandling om krigens afslutning.